

Arbejdet med overførsel af vælgere fra en valgliste til en anden skal udføres med den yderste omhu.

Der henvises til forslagets § 1, nr. 14 og 15.

2.6.3. For hvert afstemningsområde skal vælges mindst 5 og højst 9 valgstyrere til at forestå afstemningen og stemmeoptællingen på afstemningsstedet, jf. den kommunale valglovs § 16, stk. 1.

Efter den kommunale valglovs § 71, stk. 1, gennemgår valgstyrerne brevstemmerne inden afstemningens begyndelse, om nødvendigt dagen før valgdagen. Bestemmelsen indebærer, at gennemgangen foretages på valgstyrenes vegne, men det er ikke et krav, at alle valgstyrere personligt deltager i denne gennemgang.

For at sikre den fornødne gensidige kontrol af, at der ikke i forbindelse med åbningen af yderkuverterne sker krænkelser af stemmehemmeligheden, eller at brevstemmer tages i betragtning henholdsvis lades ude af betragtning på usagligt grundlag, antages der dog at skulle deltage mindst to valgstyrere ved gennemgangen. Denne retsopfattelse har Indenrigsministeriet givet udtryk for i forbindelse med stillingtagen til en klage over kommunalvalg. Indenrigsministeriet har endvidere ved brev af 4. september 2000 i forbindelse med afholdelsen af folkeafstemningen den 28. september 2000 anmodet kommunalbestyrelserne om i deres vejledning til valgstyrerne og de tilfornordnede vælgere om deres opgaver på afstemningsdagen udtrykkeligt at fremhæve bl.a. dette forhold.

På denne baggrund foreslås det i overensstemmelse med gældende retsopfattelse lovfæstet, at mindst to valgstyrere skal medvirke ved gennemgangen af brevstemmerne, herunder ved afgørelsen af, om en brevstemme kan komme i betragtning.

Der henvises til forslagets § 1, nr. 16.

2.7. Brevstemmemodtagere ved brevstemmeafgivning på plejehjem m.v.

Efter de gældende regler i den kommunale valglovs § 61, stk. 2, skal to tilfornordnede vælgere fungere som brevstemmemodtagere ved brevstemmeafgivning på plejehjem m.v. og i ældreboliger samt i vælgerens hjem. Reglerne blev indført ved 1989-loven om kommunale valg (lov nr. 140 af 8. marts 1989). Inden da fremgik det af den dagældende kommunale valglov (lovbekendtgørelse nr. 139 af 26. marts 1985), at brevstemmeafgivning på plejehjem m.v. blev foranstaltet af det stedlige folkeregister efter regler, der fastsattes af indenrigsministeren, og at kommunalbestyrelsen kunne bemyndige lederne af de pågældende institutioner til at foranstalte afstemningens gennemførelse på institutionen, jf. § 55 a, stk. 3. Endvidere

fremgik det af den dagældende kommunale valglov, at brevstemmeafgivning i vælgerens hjem skulle ske i overværelse af 2 stemmemodtagere som repræsentanter for det stedlige folkeregister, der var ansatte i kommunens tjeneste, jf. § 55 b, stk. 3.

Den nuværende bestemmelse blev indført som et ændringsforslag under Folketingets behandling af lovforslag nr. L 107 om forslag til lov om kommunale valg i folketingsåret 1988-89. Formålet med ændringsforslaget var som angivet i Kommunaludvalgets betænkning af 3. februar 1989 over lovforslaget (Folketingstidende 1988-89, Tillæg B, sp. 685-686) at sikre, at eventuel bistand til vælgerens stemmeafgivning på plejehjem m.v. samt i vælgerens hjem ydes af to tilfornordnede vælgere på samme måde som ved stemmeafgivning på afstemningsstedet på valgdagen. Efter den gældende bestemmelse i den kommunale valglovs § 55, stk. 2, skal hjælp til stemmeafgivning på afstemningsstedet på valgdagen ydes af 2 valgstyrere eller tilfornordnede vælgere. Det fremgik endvidere af betænkningen, at antallet af tilfornordnede vælgere skulle forøges som følge af de nye opgaver.

Det nævnte ændringsforslag skal ses i sammenhæng med, at der samtidig var fremsat lovforslag om at gennemføre en tilsvarende ændring i folketingsvalgloven, hvilket forslag blev gennemført ved lov nr. 245 af 19. april 1989 om ændring af lov om valg til Folketinget. (Ændringer vedrørende partiammeldelse og brevstemmeregler).

Københavns Kommune har imidlertid i 1998 i forbindelse med et hørings svar til et forslag til ændring af folketingsvalgloven, den kommunale valglov og Europa-Parlamentsvalgloven (lov nr. 255 af 4. maj 1998 om ændring vedrørende brevstemmeafgivning som følge af lov om social service m.v.) givet udtryk for, at det er et tilbagevendende problem at få udpeget et tilstrækkeligt antal tilfornordnede vælgere og har opfordret til at gøre det muligt at anvende kommunens administrative medarbejdere som tilfornordnede, hvis dette er påkrævet. Tilsvarende har ikke blot Københavns Kommune, men også Frederiksberg, Odense og Aalborg Kommuner i deres hørings svar til dette lovforslag givet udtryk for, at der er vanskeligheder med at få udpeget et tilstrækkeligt antal tilfornordnede vælgere. Til illustration kan nævnes, at der i de nævnte kommuner ved folkeafstemningen den 28. september 2000 var henholdsvis ca. 3.900, 1.000, 800 og mindst 900 vælgere, der afgav brevstemme på plejehjem m.v. og i ældrebolig samt i eget hjem. Århus Kommune har derimod i sit hørings svar til dette lovforslag givet udtryk for, at der ikke var sådanne vanskeligheder.